

נציבות שירות המדינה

הודעות

הודעה עא/12

כ"ו בשבט התשע"א (31.1.2011)

הודעה מס' עא/12

שלושה חודשי משכורת לשאירים של עובד שנפטר בפנסיה צוברת

1. בסעיף 84.12 לתקשי"ר מפורטים, בין היתר, הכללים לתשלום שלושה חודשי משכורת לשאירים של עובד שנפטר במהלך שירותו, וזכויותיו לגמלה בוטחו בפנסיה תקציבית לפי חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970.
2. בעקבות עבודת מטה מול החשב הכללי במשרד האוצר, הוחלט שגם שאירים של עובד שנפטר וזכויותיו לגמלה בוטחו בפנסיה צוברת יהיו זכאים לשלושה חודשי משכורת בשינויים ובהתאמות שנקבעו, כמפורט בפסקה 84.123 לתקשי"ר.
3. התיקון לתקשי"ר בהתאם לנ"ל ותיקונים אחרים נוספים כלולים בדפי ההחלפה המצורפים להודעה זו.

אהוד פראוור

ממלא מקום נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

להכניס את הדפים שכתרוניהם			להוציא את הדפים שכתרוניהם			אסמכתא
84.111	-	84.123 (דף אחד)	84.111	-	84.124 (דף אחד)	עא/12 (פסקה 84.123)
84.143		(דף אחד)				עריכה
85.143	-	85.144 (דף אחד)	85.143	-	85.144 (דף אחד)	התאמה לילקוט הפרסומים (פסקה 85.148 א'-ג')

פרק 84 - תשלומים לזכאים של עובד שנפטר בשירות

בפרק זה מפורטים התשלומים וההטבות לזכאים של עובד שנפטר בהיותו בשירות המדינה. תשלומים והטבות אלה הם: משכורת, תמורת ימי חופשת מנוחה, פיצויי פיטורים, גמלאות ומענק שאירים

84.1 - משכורת ותמורת ימי חופשת מנוחה

84.11 חלות / 84.12 תשלום המשכורת ותמורת ימי חופשת מנוחה / 84.13 קביעת הזכאים למשכורת ותמורת ימי חופשת מנוחה / 84.14 נוהל ביצוע התשלומים

84.11 - חלות

84.111

- (א) הוראות פסקה 84.121 חלות על כל סוגי העובדים בשירות;
- (ב) הוראות פסקה 84.122 חלות על כל סוגי העובדים בשירות למעט עובדים המקבלים את חופשת המנוחה שלהם באמצעות קרן החופשה (ראה פסקה 33.191);
- (ג) הוראות פסקה 84.123 חלות על עובדים המועסקים בכתב מינוי.

84.12 - תשלום המשכורת ותמורת ימי חופשת מנוחה

84.121

נפטר עובד, ניתנים לידי מי שהעובד הורה לעניין זה, המשכורת המגיעה לעובד עד יום מותו ותשלומים אחרים המגיעים לו עקב שירותו, אם היה זכאי להם ביום פטירתו (ראה סעיף 84.13). לא הורה - ישולם לבין זוגו, ובאין לו בן זוג - ליורשיו.
(חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, ס' 7)
(סר/14)

84.122

נפטר עובד, ניתנת לידי מי שהעובד הורה לעניין זה, תמורת ימי חופשת המנוחה שצבר עד יום פטירתו (ראה פסקה 33.176) או משכורת העובד עד סוף החודש שבו נפטר, בשיעור שהיה משתלם לו לולא נפטר - הכול לפי הסכום הגדול יותר. לא הורה - ישולם לבן זוגו, ובאין לו בן זוג - ליורשיו.
(החוק הנ"ל, הס' הנ"ל)
(סר/14)

84.123

שלושה חודשי משכורת לשאירים

(א) נפטר עובד, שעל תקופת שירותו חל חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן - "חוק הגמלאות"), והשאיר אחריו שאירים כהגדרתם בפסקה 85.511, ושאירים אלה אינם זכאים לקצבה לפי הוראות פסקה 85.531, זכאים השאירים לשלושה תשלומים חודשיים בגובה המשכורת שהיה מקבל הנפטר אילו המשיך לעבוד, בהתאם למפורט להלן:

1. התשלום יכלול את כל הסכומים המשולמים על בסיס חודשי והנכללים ברשימת הרכיבים הנלקחים בחשבון לצורך קביעת שיעור הגמלה או פיצויי פיטורים;
2. תשלום זה ישולם בנפרד ולא יצורף לסך כל משכורתו של העובד שנפטר לצורך ניכוי מס;
3. עובד שקיבל משכורת חוץ-לארץ, יחושב התשלום שישולם לשאיריו על בסיס המשכורת המגיעה לעובד בארץ, במטבע ישראלי, ללא התחשבות בתוספות המיוחדות שקיבל בזמן עבודתו בחוץ-לארץ. תשלום זה נוסף לתשלום המגיע למשפחת העובד שנפטר, לפי פסקה 84.122.

(ב) נפטר עובד, שעל תקופת שירותו חל חוק הגמלאות, והשאיר אחריו שאירים הזכאים לקצבה לפי פסקה 85.531, ישולמו לשאירים שלושה תשלומים חודשיים כאמור בנסמן (א) לעיל, בניכוי סך כל קצבת השאירים המגיעה להם, בעד אותם שלושה חודשים;

- בחרו השאירים בפיצויים או במענק במקום גמלה, ישולמו להם שלושה תשלומים חודשיים, בלי קשר לסכום פיצויי הפיטורים או המענק;
- (ג) נפטר עובד שעל תקופת שירותו לא חל חוק הגמלאות וזכויותיו לגמלה בוטחו בקופת גמל, והשאיר אחריו שאירים כהגדרתם בפסקה 85.511, זכאים השאירים לשלושה תשלומים חודשיים כאמור בנסמן (א) לעיל, בניכוי סך כל קצבת השאירים המגיעה להם מקופת הגמל בעד אותם שלושה חודשים, בהתאמות ושינויים המפורטים להלן:
1. השאירים יציגו בפני מנהל משאבי אנוש במשרד את אישור קופת הגמל לתשלום קצבת השאירים;
 2. המשרד ישלח לאגף פרישה וגמלאות בנציבות שירות המדינה בקשה לאישור התשלום, בהתאם למפורט לעיל. לאחר אישור נציבות שירות המדינה, ישולם התשלום על-ידי המשרד, בהתאם להנחיות החשב הכללי;
 3. התשלום יכלול את כל הסכומים המשולמים על בסיס חודשי והנכילים ברשימת הרכיבים הנלקחים בחשבון לצורך ההפרשות לקופת גמל או פיצויי פיטורים.
- (עא/12)

84.124

התשלומים לפי פסקה 84.123 יחולקו בין השאירים לפי הכללים בדבר חלוקת המענק לשאירים כאמור בפסקה 85.522.

84.125

על תשלום הסכום העומד לזכות עובד שנפטר שהיה חבר בקרן השתלמות - ראה סעיף 55.16.

84.13 - קביעת הזכאים למשכורת ותמורת ימי חופשת מנוחה

84.131

עובד רשאי להורות בכתב שהתשלומים הנזכרים בפסקה 84.121 ובפסקה 84.122 ישולמו למי שהוא יקבע.

84.132

- (א) רוצה עובד חדש שנתקבל לעבודה להורות למי ישולמו התשלומים, ימלא בשאלון האישי (מדף 2201) את קביעת זכאים לתשלום במקרה פטירה ויחתום עליו בנוכחות הבודק מתחום משאבי אנוש, כנדרש בשאלון האישי. הבודק יחתום כעד לחתימת העובד (ראה סעיף 14.23);
- (ב) רוצה עובד לשנות את הצהרתו הקודמת, ימלא טופס קביעת זכאים לתשלום במקרה פטירה (מדף 2238) בשני עותקים, יחתום עליו בנוכחות הבודק מתחום משאבי אנוש. הבודק יחתום כעד לחתימת העובד. מקור הטופס יישמר בתיק האישי של העובד במשרד ועותק שני בתיק האישי ביחידה.

84.133

לא הורה עובד בטופס הנ"ל למי ישולמו התשלומים הנזכרים, ישולמו אותם סכומים לבן זוגו, ואם אין לו בן זוג - ליורשיו הנקובים בצו ירושה חוקי או בצוואה מאושרת.

84.14 - נוהל ביצוע התשלומים

84.141

מחלקת הכספים של המשרד, בו הועסק העובד שנפטר, תשלם את הסכומים המגיעים על-פי סעיף 84.12 לאנשים הנקובים בטופס קביעת זכאים לתשלום במקרה פטירה (מדף 2238), או בשאלון האישי (מדף 2201) אם חתם העובד עליו. לא חתם העובד על הטופס, ישולמו הסכומים הנ"ל לבני המשפחה של העובד הנקובים בפסקה 84.133.

84.142

האחראי יצרף אל גיליון התשלום, את טופס קביעת זכאים לתשלום במקרה פטירה (מדף 2238), או את השאלון האישי (מדף 2201) או את צו הירושה החוקי או את הצוואה המאושרת, הכל לפי העניין.

84.143

- (א) נפטר עובד, ללא בן זוג והוא לא חתם על טופס קביעת זכאים לתשלום במקרה פטירה (מדף 2238) או בשאלון אישי (מדף 2201) ויורשיו אינם יכולים לשכור עורך דין להוצאת צו ירושה או לקבלת אישור צוואת המנוח, או שלא היה צורך בהוצאת צו ירושה או בקבלת אישור לצוואת המנוח לולא התעוררה השאלה של קבלת כספים מהממשלה בגלל היותה מעביד לשעבר של המנוח - ייתן האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים ליורשים אלה את העזרה המשפטית להכנת הבקשות והתצהירים שיש להגישם לבית המשפט;
- (ב) במקרים אלה יגיש האחראי או מי שהוסמך לכך על ידיו, בהקדם האפשרי, בקשה לאפוטרופוס הכללי לתת סעד משפטי ליורשים;
- (ג) בקשתו תכלול הצהרה כי, לפי מיטב ידיעתו אין היורשים יכולים לשכור להם עורך דין להוצאת צו ירושה או לקבלת אישור לצוואת המנוח לולא התעוררה השאלה של קבלת כספים מהממשלה בגלל היותה מעביד לשעבר של המנוח;
- (ד) לאחר קבלת הבקשה, יודיע האפוטרופוס הכללי לאחראי אל מי עליו להפנות את היורשים.

(נב/66)

- (ד) שירות מחתרת בחוץ-לארץ ואסיר ציון
1. שירות פעיל ומלא במחתרת בחוץ-לארץ לרבות עבודה בשדה החינוך העברי של הקהילה היהודית בארצות בהן נרדפו היהודים;
 2. מי שישב בבית סוהר בחוץ-לארץ כאסיר ציון.
- במקרים המנויים לעיל תוגדל הקצבה בשיעור של 1% בעד כל שנת שירות או מאסר כאמור.
- (ה) פעילות ציונית, בחוץ-לארץ, עבודה חינוכית, חברות בארגוני המחתרות ועבודת חלוצית בארץ
1. פעילות ציונית בחוץ-לארץ, שלה הוקדשה מרבית זמנו של העובד, אשר הוכרה ואושרה על-ידי המחלקה לעסקנים ציוניים בסוכנות היהודית;
 2. עבודה חינוכית בבתי ספר יהודיים בחוץ-לארץ;
 3. חברות בארגוני המחתרות בארץ, שלא במסגרת מנגנון הקבע, ולא בשירות פעיל ומלא, לרבות במשמר האזרחי עד שנת 1950;
 4. כיבוש עבודה, או עבודות חלוציות בארץ, לפני קום המדינה.
- במקרים המנויים לעיל, תוגדל הקצבה בשיעור של חצי אחוז בעד כל שנת פעילות מוכרת.
- עיסור על"ה
- (ו) עובד בעל עיסור על"ה שקבלו בעד פעילות מסוימת ופעילות זו אינה חופפת עם פעילות אחרת המזכה בהכרת שירות, על-פי החוק, או להגדלת השירות על-פי המפורט במדדים לעיל - תוגדל הקצבה בשיעור כולל של 3%;
- (ז) הוכר או הוגדל לעובד חלק מהתקופה, אך הכרה או הגדלה זו לא זיכתה אותו בהגדלה של 3%, יהיה זכאי להשלמת שיעור ההגדלה בגלל עיסור על"ה עד כדי 3%;
- (ח) עובד שאיבד את זכויותיו במקום עבודתו בחוץ-לארץ עקב רדיפות, ואינו זכאי לכל הגדלה בגלל פעילות קודמת כנזכר לעיל ואף לא זכאי להגדלה עקב היותו ניצול השואה בהתאם לפסקה 85.144(א) - תוגדל קצבתו בשיעור כולל של 3%.

85.144

הגדלה מטעמים אישיים, משפחתיים ובריאותיים

- (א) ניצולי רדיפות
- עובד שהוא מניצולי השואה בתקופת מלחמת העולם השנייה, ולא קיבל בעבר או אינו מקבל כיום פיצוי מכל מקור שהוא, ואינו זכאי לכל הגדלה שהיא בגלל פעילות קודמת כנזכר בפסקה 85.143 - תוגדל קצבתו בשיעור כולל של 3%;
- (תחולת הנסמן: 1.4.1995)
(נו/21)
- (ב) הורים שכולים
- עובד שהוא הורה שכול, אלמנה או אלמן כמשמעותם בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950, או בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, יומלץ על הגדלת ההקצבה לכדי 50% ובלבד שהיא לא תעלה על הכפלה מלאה של תקופת שירותו הממשי במדינה;
- (ג) אם מגיעה להורה השכול, לאלמנה או אלמן, לפני ההגדלה, קצבה בשיעור של 45% ויותר על-פי החוק - תוגדל קצבתו ב-6%;
- (סא/28)
- (ד) מצב בריאותו של העובד או של בן זוגו
- פרישה לקצבה לרגל מצב בריאות לקוי או נכות אם: בעת פרישתו של העובד לקצבה היה מצב בריאותו שלו או של בן זוגו לקוי ולליקוי זה השפעה על יכולת השתכרותו שלו או של בן זוגו, ו/או ישנן בגין מצב הבריאות הוצאות מיוחדות, רשאית הוועדה להמליץ על:
1. הגדלה של עד 4%, או הגדלה בשיעור של 1% לכל 10% נכות שנקבעו לעובד - הכל לפי השיעור הגבוה יותר - בגין מצב בריאותו של העובד עצמו;
 2. הגדלה בשיעור של עד 6%, או הגדלה בשיעור של 1% לכל 10% נכות שנקבעו לעובד - הכל לפי הגבוה יותר - בגין מצב בריאות לקוי של העובד ובן זוגו;
 3. הגדלה בשיעור של עד 3% בגין מצב בריאותו של בן הזוג בלבד.
- האמור לעיל מותנה בכך, שאין העובד או בן זוגו מקבלים תשלומים כלשהם ממקור אחר, בגין מצב בריאותם הלקוי.

85.145

הבטחת רמת מחיה

פרש עובד לקצבה לאחר שירות קצר ביותר, ואין לו ולבן זוגו הכנסה אחרת מכל מקום אחר פרט לקצבה, למעט קצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי, תיקבע לו קצבה לאחר ההגדלה לפי כל הפסקאות של סעיף זה ביחד, או בהיעדר נימוקים להגדלה על פיהם, תיקבע לו קצבה שלא תפחת מ-30%.

85.146

עובד העומד לפרוש לקצבה בהתאם להוראות פרק משנה 82.5, והסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות להגדלת תקופת שירותו בהתאם להוראות פסקה 85.140 במסגרת השיקולים האמורים בפסקאות 85.143 ו-85.144, יגיש בקשה על כך לנציב שירות המדינה באמצעות האחראי. הבקשה תוגש בטופס בקשה להגדלת שירות (מדף 2845) שישה חודשים לפני התאריך המיועד לפרישת העובד מן השירות.

85.147

עובד המועסק בתנאי עבודה שקבעה הממשלה כעבודה בתנאים מיוחדים לעניין סעיף 100(א) לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, רשאי נציב שירות המדינה להורות בהודעה ברשומות ובתנאים שקבעה הממשלה כי לצורך קביעת זכויותיו לגמלאות של אותו עובד לפי החוק הנ"ל, תחושב תקופת שירותו, כולה או מקצתה, כתקופה גדולה משהייתה למעשה ובשיעור שקבעה הממשלה.

(החוק הנ"ל, ס' 100(א))

85.148

בהתאם לאמור בפסקה 85.147, קבעה הממשלה כי נושאי המשרות המפורטות להלן הינם עובדים המועסקים בתנאים מיוחדים:

- (א) פרקליט המדינה;
 - (ב) המשנה ליועץ המשפטי לממשלה;
 - (ג) פרקליט - המשובץ בתקן משרד המשפטים בפרקליטות המדינה (הלשכה הראשית או פרקליטות מחוז) והוא מועסק כפרקליט, למעט פרקליט המדינה;
 - (ד) עובדי שירותי הביטחון.
- (תחולת נסמכים (א) ו-(ב) מיום י"ב בתמוז התשס"ד (1.7.2004); י"פ 5310, התשס"ד, עמ' 3304)
(תחולת נסמן זה מיום כ"ח באדר ב' התשמ"ד (1.4.1984); י"פ 3353, התשמ"ו, עמ' 2628 (עא/12)
(י"פ 687, התשי"ט, עמ' 1548; י"פ 4628, התשנ"ח, עמ' 2989 (עא/5)

85.15 - עבודה במוסד מוכר

85.151

בסעיף זה מוסד מוכר פירושו מוסד או ארגון, או חלק מגוף כזה, שהממשלה אישרה אותו כמוסד מוכר, באשר תפקידיו, כולם או מקצתם, הפכו לשירות משירותי המדינה.
(החוק הנ"ל, ס' 82)